

۷ کارنیل، بزرگترین شبکه موفقیت ایرانیان می باشد، که افرادی زیادی توانسته اند با آن به موفقیت برسند، فاطمه رتبه ۱۱ کنکور کارشناسی، محمد حسین رتبه ۶۸ کنکور کارشناسی، سپیده رتبه ۳ کنکور ارشد، مریم و همسرش راه اندازی تولیدی مانتو، امیر راه اندازی فروشگاه اینترنتی، کیوان پیوستن به تیم تراکتور سازی تبریز، میلاد پیوستن به تیم صبا، مهسا تحصیل در ایتالیا، و.... این موارد گوشه از افرادی بودند که با کارنیل به موفقیت رسیده اند، شما هم می توانید موفقیت خود را با کارنیل شروع کنید.

برای پیوستن به تیم کارنیلی های موفق روی لینک زیر کلیک کنید.

www.karnil.com

همچنین برای ورود به کانال تلگرام کارنیل روی لینک زیر کلیک کنید.

<https://telegram.me/karnil>

روتنها نویں ندریر **فلسفه** در دوره منوسطه

مندولوز (روتر نحقیق)

فرتناد نوروز

فهرست مطالب

- مقدمه

ماهیت آموزتر درر فلسفه چیست؟

جایگاه مطالعه در فلسفه

منند یا روتر ندربر

- انواع روشها ندربر فلسفه

۱. روتر بحث گروهی

۲. روتر جالنتی و مسئله محور

۳. روتر ساختار یا بیوسنه

۴. روتر سخنرانے

- رویکردها کاربرد در ندربر فلسفه برا نوجوانان

منابع

• مقدمه

آموزش مسئله ای بنیادی در فلسفه بوده است که از آغاز تا امروز نظر بسیاری از فلاسفه را به خود جلب کرده است همچنین یکی از مهمترین ارکان هر جامعه ای بخش آموزش است که باید بیشترین حساسیت و دقت را در آن داشت، به واقع زیربنای کشور و آینده ی آن بدست نوجوانانی است که امروز آموزش می بینند و فردا سکان جامعه را دست خواهند گرفت.

تمام کودکان باید برای رفع نیازهای جامعه با، سواد خود آماده باشند و این آمادگی باید به صورتی مفید و در سنین پایین فراهم آید. ضمناً باید بر تجربه کردن و دسترسی داشتن به امکانات و کمک های لازم تاکید شود تا آنها بتوانند در این زمینه، افرادی مفید باشند.

با قدری واقعنگری و توجه به امکانات عمومی موجود در دوره دبیرستان های ایران روش ها و راهکارهایی را می توان پیشنهاد کرد که تغییری اساسی در زمینه تدریس را منجر شود، متأسفانه روشهای غلط غربی دیکته شده در نظام آموزشی غیر بومی موجود به دانش آموزان لطمه زده است و باید با توجه به فرهنگ ایرانی و امکاناتی که در دسترس است برنامه ریزی کرد.

تحقیقاتی که در سطوح مختلف روش های تدریس انجام شده و می شود کم نیست، ولی هیچ کس به آنها توجه ندارد. حتی خود محققان و دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری از نتایج به دست آمده کار تحقیقی خود در پایان نامه هایشان بهره ای نمی برند و هنگام تدریس به آنها توجهی ندارند؛ و بیشتر از شیوه معلمان یا استادان خود پیروی می کنند و در نتیجه در روند تدریس کار به جایی نمی رسد و همان روشهای سنتی باقی می ماند.

در این پژوهش راهکارهای صحیح (ممکن) تدریس درس فلسفه در دوره دبیرستان بررسی شده است نگرانده اعتقاد دارد روش تدریس فلسفه در دبیرستان های ایران غلط است و منشاء آن در تالیف کتبی غیر کارشناسی شده و به دور از ماهیت این درس است که در اختیار دانش آموزان قرار می گیرد؛ از سویی نمره محوری در نظام آموزشی موجود سطح کیفی و حقیقت نه تنها این درس بلکه سایر دوس را از میان برده است. راهکار هایی برای تدریس این درس پیشنهاد شده است که ذیلاً مورد بررسی خواهد گرفت.

با توجه به ظرفیت های موجود راهکارهایی برای روش تدریس ارائه شده است و همچنین روش صحیح آموزش فلسفه نیز پیشنهاد شده است که در ادامه درباره ی آن بحث خواهد شد.

ستایشگر معلمی هستیم که به من اندیشیدن را بیاموزد نه اندیشه ها را. حضرت علی (ع)

• ماهیت آموزش درس فلسفه چیست؟

مسئله ای کلیدی و مهمی که در آغاز سخن باید بررسی شود این است که غایتی که از فلسفه ورزی متصور باید شد چیست از طرفی آموزش این درس در سطح دبیرستان نباید آنچنان تخصصی باشد که در دوران دانشگاه دانشجویان با آن سرو کار دارند. درس فلسفه در دوره دبیرستان باید مبتنی بر اصول اساسی اندیشیدن و آموزش اندیشه ورزی باشد یعنی این توانایی را از دانش آموز در نهایت باید انتظار داشت که بتواند بیاندهد.

برای روشن تر شدن ابتدا باید میان دو مفهوم مهم تمایز قائل شد :

۱. تفکر

۲. تحقیق

اینکه صرفاً از دانش آموز بخواهیم اندیشه و حرفهای عده ای از فلاسفه را حفظ کند خیلی تفاوت دارد با اینکه بیاییم و این توانایی را به او ببخشیم که خود فکر کند. محقق صرفاً آرائی را می نویسد ولی متفکر تفکراتی را در ذهن تقریر می کند.

راهکارهایی برای پرورش توانایی اندیشیدن :

۱. خواندن

۲. گوش دادن

۳. بحث کردن

۴. نوشتن

خواندن: تداوم مطالعه آنها غیر آنچه که به مثابه کتب درسی است می تواند مفید باشد. معلم فلسفه می تواند با معرفی کتابهایی مرتبط با موضوع درس؛ و خواستن نتیجه مطالعه به صورت کار عملی و گزارش از دانش آموزان و تاثیر دادن آن در ارزشیابی نهایی.

گوش دادن: توجه دقیق و یادداشت برداری از نکات کلیدی که معلم بیان می کند.

بحث کردن: اینکه دانش آموز بتواند درباره ی موضوع مورد بحث هر جلسه به گفتگو با هم کلاسی ها بپردازد، کمک می کند که توان استدلال و سخنرانی کردن در وی رشد یابد.

نوشتن: نوشتن آنچه را که در هر جلسه کلاس یاد می گیرد یا کتابی را که می خواند توانایی نگارش را افزایش می دهد و معلم باید این موضوع را نیز در ارزشیابی نهایی مورد توجه قرار دهد.

اینکه دانش آموز بتواند از اندیشه ی دیگر اندیشمندان درس بگیرد کمک می کند که بتواند ذهن خود را گسترش دهد و از منظرگاهی تازه فکر کند. مقصود از تفکر در فلسفه، تفکر عمومی نیست بلکه توان مستدل و سنجیده

سخن گفتن است. غالباً در آموزش دوران تحصیل دانش آموزان در عین دانش آموزی متقاعد می شوند و متأسفانه همین دانش آموز در دوران دانشگاه باقی می ماند به عبارت دیگر متقاعد شدن با دانستن تفاوت دارد. بیشتر مواقع افراد متقاعد می شوند یعنی مطلب را تنها حفظ می کنند. معتقد شدن می تواند بدون دانستن باشد اما آنچه را که در فلسفه مراد است دانستن و دانشمندی است. برای داشتن تفکری مولد تمرین و ممارست لازم است.

• جایگاه مطالعه در فلسفه

مطالعه کردن تا آنجایی می تواند مفید باشد که مانع تفکر کردن نشود، مطالعه باید به مثابه ی راه های نوین باشند که انسان را به دنیایی تازه وارد کنند و به وی بینش بخشد نه آنکه راهی باشد برای معتقد شدن. مطالعه فلسفی باید مبتنی بر تفکر و پرسش باشد. آنچه که مورد مطالعه قرار می گیرد باید ذهن را درگیر خود کند و کمک می کند که مطلب زنده و معنا دار فهم شود؛ و برای اینکار باید کتابهایی را مورد مطالعه قرار گیرد که متناسب با سطح دانش شخص باشد فراتر خوانی تا آنجا مفید است که سبب ایجاد روحیه ی پرسشگری شود ماغیر این مضر است و سطحی خوانی نیز از آنجا که سبب می شود شخص در حد ثابت ماند، نادرست است.

گاهی می شود که متنی را می خوانیم و از آن هیچ نمی فهمیم و این نتیجه موارد بالا به انضمام زمانی است که برای مطالعه قرار می دهیم؛ خیلی مهم است که زمانی که به مطالعه اختصاص می یابد چه مقدار باشد و در چه زمانی از شبانه روز باشد، که به دلیل نسبی بودن آن از توضیح بیشتر می پرهیزم.

واکنش بسیاری از فیلسوفان بزرگ به متفکرانی که با آنها مخالف بوده اند الهام بخش تفکر عمیق آنان در باره مسایل فلسفی است. مثلاً پاره ای از افکار و عقاید ارسطو نتیجه ی مستقیم مخالفتهای او با افلاطون است. برخی اندیشه های کانت حاصل قرائت خاص او از نوشته های دیوید هیوم است و بسیاری از اندیشه ها لودویگ ویتگنشتاین در واکنش به آنچه اعتقاد او برداشت گمراه کننده از ذهن است، بسط یافت.

• متد یا روش تدریس

روش در مقابل واژه ی لاتینی «متد» به کار می رود ، و واژه ی متد در فرهنگ فارسی « معین » و فرهنگ انگلیسی به فارسی «آریانپور» به :روش ، شیوه ،راه ،طریقه ، طرز ، اسلوب معنی شده است . به طور کلی «راه انجام دادن هر کاری» را روش گویند .روش تدریس نیز عبارت از راه منظم ،با قاعده و منطقی برای ارائه درس می باشد .

آموزش فعالیتی است هدفدار و از پیش طراحی شده ،که هدفش فراهم کردن فرصتها و موقعیت هایی است امر یادگیری را در درون یک نظام پرورشی تسهیل کند و سرعت بخشد .بنابراین آموزش وسیله ای است برای پرورش ، نه خود پرورش .آموزش یک فعالیت مشخص و دقیق طراحی شده است ؛پس هدفهای آن دقیق تر و مشخصتر و زودرستر از هدفهای پرورشی است .آموزش ممکن است با حضور معلم و یا بدون حضور معلم از طریق فیلم ،رادیو ،تلویزیون و سایر رسانه ها صورت گیرد .

تدریس عبارت است از تعامل یا رفتار متقابل معلم و شاگرد ، بر اساس طراحی منظم و هدفدار معلم ،برای ایجاد تغییر در رفتار شاگرد . تدریس مفاهیم مختلف مانند نگرشها ، گرایشها ،باورها ، عاداتها و شیوه های رفتار و به طور کلی انواع تغییراتی را که می خواهیم در شاگردان ایجاد کنیم، دربر می گیرد .

مفهوم تدریس به آن قسمت از فعالیت های آموزشی که با حضور معلم در کلاس درس اتفاق می افتد اطلاق می شود . تدریس بخشی از آموزش است و همچون آموزش یک سلسله فعالیت های منظم ، هدفدار و از پیش تعیین شده را در بر می گیرد و هدفش ایجاد شرایط مطلوب یادگیری از سوی معلم است . به آن قسمت از فعالیت های آموزشی که به وسیله ی رسانه ها و بدون حضور و تعامل معلم با دانش آموزان صورت می گیرد به هیچ وجه تدریس گفته نمی شود. بنابر این آموزش معنایی عامتر از تدریس دارد . به عبارت دیگر می توان گفت هر تدریسی آموزش است ،ولی هر آموزشی ممکن است تدریس نباشد .

چهار ویژگی خاص در تعریف تدریس وجود دارد که عبارتند از :

الف) وجود تعامل بین معلم و دانش آموزان

ب) فعالیت بر اساس اهداف معین و از پیش تعیین شده

ج) طراحی منظم با توجه به موقعیت و امکانات

د) ایجاد فرصت و تسهیل یادگیری

- انواع روش های تدریس
- روش بحث گروهی
- روش چالشی و مسئله محور
- روش ساختاری یا پیوسته
- روش سخنرانی دانش آموز (کنفرانس)

روش بحث گروهی

روش بحث گروهی، گفتگویی است سنجیده و منظم درباره موضوعی خاص که موردعلاقه مشترک شرکت کنندگان در بحث است. این روش برای کلاسهایی قابل اجراست که جمعیتی بین ۶ تا ۲۰ نفر داشته باشند. روش بحث گروهی، روشی است که به شاگردان فرصت می دهد تا نظرها، عقاید و تجربیات خود را با دیگران در میان بگذارند و اندیشه های خود را با دلایل هستند بیان کنند.

موضوعات متناسب با روش

- ۱- موضوعهایی که بتوان درباره آن نظرات مختلف و متفاوت ارائه داد.
 - ۲- فراگیران درباره موضوع، اطلاعات لازم را داشته باشند یا بتوانند کسب کنند.
 - ۳- موضوع موردعلاقه مشترک شرکت کنندگان در بحث باشد.
- (در این روش، شاگردان بیش از استفاده از کتاب یا معلم، خود مولف به یافتن نتایج، اصول و راه حلها هستند و این در صورتی است که شاگردان به موضوع علاقه مند باشند.)

موضوعاتی چون ریاضیات، علوم طبیعی، مهندسی و ... برای بحث گروهی کارآیی ندارند و در عوض علمی چون علوم اجتماعی، تاریخ، اقتصاد، فلسفه، علوم سیاسی و روان شناسی و جامعه شناسی با این روش قابلیت تدریس دارند.

معلم باید تا حد امکان به هر یک از دانش آموزان یک منبع ارائه کند تا در بحث گروهی، دیدگاههای مختلف مطرح شود و این موضوع به توانایی علمی معلم برمی گردد. به عبارت دیگر، اجرای مطلوب روش بحث گروهی تا اندازه زیادی بستگی به شخصیت معلم دارد. معلمی که از این روش استفاده می کند باید قدرت تصمیم گیری داشته باشند. و طوری بحث را هدایت کند که موضوع به بیراهه کشیده نشود.

اهداف و نتایج مورد نظر در این روش

- ۱- ایجاد علاقه و آگاهی مشترک در زمینه خاص
- ۲- ایجاد و پرورش تفکر انتقادی (یعنی شاگرد بتواند براساس استدلال و شواهد به تجربه و تحلیل بپردازد).
- ۳- ایجاد توانایی اظهارنظر در جمع (بیشتر دانش آموزان از این که در کلاس اظهارنظر کنند، می ترسند).
- ۴- تقویت توانایی انتقاد پذیری (به شرطی که انتقادگری به معنای عیبجویی و ایراد گرفتن نباشد).
- ۵- ایجاد و تقویت توانایی مدیریت و رهبری در گروه (در این روش یک نفر بعنوان مدیر گروه انتخاب می شود که وظیفه اش زمانبندی و هدایت بحث است).
- ۶- تقویت قدرت بیان و استدلال. (در این روش اکثر دانش آموزان فعال هستند، ساکت نمی نشینند).
- ۷- تقویت قدرت تجزیه و تحلیل و تصمیم گیری
- ۸- آشنایی با روش کسب اطلاعات و حل مسایل
- ۹- ایجاد رابطه مطلوب اجتماعی

مراحل اجرای روش بحث گروهی

مرحله اول: آمادگی و برنامه ریزی

- ۱- انتخاب موضوع : موضوعات و عناوین روش بحث گروهی و ارتباط آنها با هدف، باید در قالب کلمات و جملات صریح و روشن بیان شود.
- ۲- فراهم کردن زمینه های مشترک: قبل از شروع بحث گروهی، لازم است سطح اطلاعات شاگردان درباره موضوع یکسان شود.

مرحله دوم: روش اجرای بحث گروهی

۱- وظایف معلم در روش بحث گروهی

الف: فراهم کردن امکانات

ب: شرکت در بحث: معلم موظف است در شروع بحث، تحت عنوان مقدمه هدف و ضوابط بحث گروهی را شرح دهد و باید نقش خود را در جریان بحث تا حد یک شنونده کاهش دهد.

ج: کنترل و هدایت بحث

۲- وظایف شاگردان در جریان بحث گروهی

معلم باید نقش شاگردان را بدقت به آنان بیاموزد. شاگردان باید درباره موضوع از قبل، مطالعه کنند وسط حرف دیگران نپرنند. با یکدیگر صحبت نکنند، کاملاً به صحبت‌های دیگران گوش کنند، انتظار نداشته باشند که نظر آنها حتماً پذیرفته شود.

محاسن و محدودیتهای روش بحث گروهی

الف) محاسن

۱- سهیم شدن در عقاید و تجربیات یکدیگر (دانش آموزان)

۲- تقویت حس همکاری و احساس دوستی

۳- ارزیابی افراد از خود

۴- تقویت اعتماد به نفس و پرورش روحیه نقادی

۵- تقویت قدرت مدیریت و رهبری فراگیران

۶- تقویت قوه استدلال و اندیشه و نظم بخشی به افکار

ب) محدودیتهای

۱- این روش برای کلاسهای پرجمعیت قابل اجرا نیست.

۳- روش اجرای آن بسیار مشکل است و به مهارت احتیاج دارد.

روش چالشی و مسئله محور

در این روش معلم با بیان یک موضوع (پرسش) یا مسئله در آغاز کلاس در میان دانش آموزان مطرح می کند و از آنها می خواهد که با داشته های پیشین خود درباره ی آن ابراز عقیده نمایند و در نهایت معلم با توجه و اسفاده از نظرات شاگردان به بیان پاسخ و درس مربوط به آن پرسش می پردازد.

ویژگی های الگوی مسئله محور

۱- مراحل اجرا در الگوی مسئله:

الف) طرح مسئله یا بازنمایی مشکل: مسئله را از راههای مختلف می توان در ذهن شاگردان ایجاد کرد. قبل از طرح مسئله باید به خصوصیات فراگیران نظیر سن، میزان تحصیلات، رشد ذهنی و عاطفی، ویژگیهای فرهنگی، شرایط اجتماعی و اقتصادی و ... توجه کرد.

ب) جمع آوری اطلاعات: منابع گردآوری اطلاعات باید از نظر علمی معتبر باشند و اطلاعات جمع آوری شده باید با توجه به معیارهای صحیح و علمی طبقه بندی شوند.

ج) ساختن فرضیه: منظور از فرضیه سازی، پیش بینی راه حلهای احتمالی و حدسی برای حل مسئله است. شاگرد برای ساختن فرضیه ناگزیر است به تفکر بپردازد و برای حل مسئله چندین راه را برمی گزیند.

د) نتیجه گیری، تعمیم و کاربرد: فرآیند حل مسئله، باید به نتیجه منتهی شود. بدون نتیجه گیری مسئله حل نخواهد شد.

۲- چگونگی کنش و واکنش معلم نسبت به شاگردان در الگوی حل مسئله:

معلم نقش راهنما را در فرآیند تدریس بازی می کند. در این الگو علاقه و رغبت و توانایی همواره مورد توجه است و محتوی آموزشی از پیش تعیین شده نیست. در آموزش از انگیزه های درونی استفاده می شود. شاگردان دائماً با معلم در ارتباطند.

۳- روابط میان گروهی در الگوی حل مسئله:

در این الگو، همه شاگردان با معلم در ارتباطند. ارتباط دو جانبه است: گاهی به صورت فردی و گاهی به صورت جمعی نقش معلم، نقش مشاور و راهنماست. ارتباط اعضای کلاس براساس احترام و محبت متقابل است.

۴- منابع و موقعیت در الگوی حل مسئله:

عواملی چون معلم، کتاب درسی، کتابخانه، فیلم و ... می توانند منبع دریافت اطلاعات باشند. فعالیتهای آموزشی منحصر به کلاس درس نیست. (هر چند که در ایران فعلا دور از انتظار است.)

محاسن و محدودیتهای الگوی حل مسأله:

در این الگو، شاگرد فعال است، احساس مسئولیت بیشتری می کند، هنگام موفقیت یا شکست، خود را مسئول می داند نه معلم را، رشد شاگرد هدف اصلی است. روح پژوهش و انتقادگری را پرورش می دهد و شاگرد فردی خلاق و نوآور خواهد بود.

در مورد محدودیتهای آن می توان به: این الگو به معلمان قوی و باتجربه و پژوهشگر نیاز دارد. امکانات فراوانی را می طلبد. تعداد شاگردان در هر کلاس محدود است و بطور کلی تعداد شاگردان، در هر کلاس نباید از ۲۰ نفر تجاوز کند.

روش ساختاری یا پیوسته

روش ساختاری یک مطلب یا مفهوم کلی است که در مقدمه تدریس می آید تا مبحثی را که به شاگردان ارائه داده می شود با مباحث پیشین همان درس مربوط سازد و پایه ای برای ارتباط مفاهیم جدید با پیشین شود. در این الگو، معمولاً مطالب از کلی به جزئی مورد بررسی قرار می گیرد.

ساخت شناختی چیست؟

مجموعه اطلاعات و مفاهیمی که در زمینه یک رشته درس در ذهن فرد به وجود می آید، "ساخت شناختی" او را از آن مجموعه دانش تشکیل می دهد. مثلاً مفاهیم درس فلسفه که از قبل در ذهن دانش آموز به وجود آمده است، بر روی هم ساخت شناختی او را در فلسفه تشکیل می دهد.

یادگیری معنادار چیست؟

به آن نوع یادگیری گفته می شود که مفاهیم جدید، ریشه در مفاهیم گذشته فرد داشته باشد و براساس آن بنا شود.

ویژگیهای روش ساختاری:

۱- مراحل اجرای روش ساختاری:

در ابتدا پیش سازمان دهنده ارائه می شود که باید از مطالب درس جدید کلی تر باشد سپس معلم به ارائه مطالب و مفاهیم درس جدید می پردازد و در آخر کار برای تفهیم بیشتر مطالب جدید باید مثالها و نمونه هایی ارائه می دهد.

۲- چگونگی کنش و واکنش معلم نسبت به شاگردان در الگوی پیش سازمان دهنده:

در این الگو معلم نقش انتقال و ارائه کننده مفاهیم درس را دارد و شاگردان، دریافت کننده و پذیرنده مطلب درسی هستند. برای اثر بخشیدن به این الگو، مهمترین نکته این است که معلم باید برای ارائه مطالب درسی، مناسبترین پیش سازمان دهنده را انتخاب کند. جهت ارتباط، همیشه از طرف شاگرد یا شاگردان است.

۳- ماهیت روابط میان گروهی:

در این الگو، معلم با فرد فرد دانش آموزان یا با کل آنها ارتباط پیدا می کند ولی این ارتباط یک طرفه است یعنی شاگردان معمولاً با او و با یکدیگر ارتباط ندارند و در واقع معلم بر کلاس مسلط است. برای افزایش روابط میان گروهی در این الگو، معلم می تواند با طرح پرسشهای راهنمایی کننده، فراگیران را به شرکت در بحثهای کلاس علاقه مند کند.

۴- شرایط و منابع لازم در روش ساختاری:

در این روش، معلم و کتاب و کلاس درس فقط منابع و شرایط آموزشی هستند. در این الگو معلم باید بتواند مطالب کلی را از جزئی تمیز دهد. باید سخنران خوبی باشد، به فراگیران فرصت دهد تا در فرآیند آموزشی شرکت جویند. معلم در هر موقعیت آموزشی، یکی از منابع متعدد اطلاعات است و سایر منابع از جمله ابزارهای آموزشی، به شاگردان امکان می دهند تا به مطالب درسی از زاویه های مختلف نگاه کنند.

محاسن و محدودیتهای روش ساختاری:

روش ساختاری، الگوی مناسبی برای دروس نظری است و مناسب برای نظامهای آموزشی فقیر می باشد. در این الگو از یک زمان آموزشی محدود می توان حداکثر استفاده را کرد. از اتلاف وقت جلوگیری می شود. مفاهیم، بطور منظم در ساخت شناختی شاگردان جای می گیرد.

از محدودیتهای آن می توان به: در این الگو تمام تصمیمات توسط معلم گرفته می شود به نیازها و علایق و تواناییهای شاگردان کمتر توجه می شود، محتوا با زندگی واقعی شاگردان چندان ارتباطی ندارد. به مسائل روانی، عاطفی و اجتماعی شاگردان کمتر توجه می شود.

روش سخنرانی

۱- روش سخنرانی

این روش که سابقه ای طولانی در نظامهای آموزشی دارد به ارائه مفاهیم به طور شفاهی از طرف معلم و یادگیری آنها از طریق گوش کردن و یادداشت برداشتن از طرف شاگرد می پردازد. در این روش یک نوع یادگیری و رابطه ذهنی بین معلم و شاگرد ایجاد می شود.

مراحل اجرای روش سخنرانی

مرحله اول: آمادگی برای سخنرانی

- آمادگی از نظر تجهیزات

- آمادگی از نظر زمان

مرحله دوم: مقدمه سخنرانی

۱- ایجاد رابطه بین معلم و شاگرد

۲- جلب توجه شاگردان: با فعالیتهایی همچون طرح سوال، بحث و گفتگو، استفاده از وسایل بصری می توان به این مهم دست پیدا کرد. در جلب توجه شاگردان، روایت نکات زیر می تواند بسیار مفید باشد: الف: شناخت علایق و خواسته های شاگردان (توجه به عواملی همچون سن، جنس، وضع اجتماعی، اقتصادی و ...)

ب: ایجاد انگیزش (در فرآیند تدریس، بهتر است به شاگرد گفته شود موضوع مشکل ولی قابل فهم و حل می باشد.)

ج: بیان صریح هدفها و نکات مهم سخنرانی

د: استفاده از پیش سازمان دهنده: ارائه پیش سازمان دهنده باعث دسته بندی اطلاعات، حفظ کردن آنها می شود.

ه) پیش آزمون و فعال کردن آگاهی و اطلاعات شاگردان: آزوبل می گوید: «یادگرفته های قبلی فراگیران مهمترین عامل در یادگیری آنهاست».

مرحله سوم: متن و محتوی سخنرانی

۱- جامع بودن محتوی: متن سخنرانی باید تمام اهداف آموزشی را در بر داشته باشد. شاگردانی که سخنرانی معلمانشان جامعیت بیشتری داشته باشد بهتر یاد می گیرند.

۲- سازماندهی منطقی محتوی: اسکینر معتقد است وقتی مواد آموزشی خوب سازماندهی شوند. یادگیری آسانتر می شود زیرا سازماندهی قدرت درک مفاهیم را افزایش می دهد.

۳- استقرار توجه شاگردان در طول ارائه محتوی

الف: تغییر دادن محرک: تنوع در به کارگیری محرکها سبب بالا رفتن انگیزه یادگیری خواهد شد. بین تنوع در حرکات و حالات چهره معلم و پیشرفت تحصیلی شاگردان، رابطه مستقیم وجود دارد. تغییرات نُن صدا در هنگام صحبت متناسب با موضوع در یادگیری تأثیرگذار است. تحقیقات نشان داده است که رابطه تغییر محرک و پیشرفت تحصیلی در دبستان منفی و در دبیرستان مثبت است.

ب: تغییر کانالهای ارتباطی: با تغییر دادن ارتباط از سمعی به بصری احتمال تغییر مناسب در الگوی رفتاری به وجود می آید. بزرگسالان نظام آموزش بصری را بر سمعی ترجیح می دهند. (استفاده از اسلاید، نمودار، عکس و سایر رسانه های بصری)

ج: فعالیت جسمی: یادگیری باید به صورت فعالانه انجام شود. معلم می تواند روش تدریس خود را با امکان درگیری جسمی و فکری شاگردان در روند یادگیری، غنی تر سازند. مثلاً با زنگ تفریحهای کوتاه مدت در بین سخنرانی، تکرار پاسخ شاگردان و استفاده از اسامی در مخاطب قراردادن آنها، موجب ایجاد توجه بیشتر در فرآیند تدریس شوند.

د: استفاده از طنز: کاربرد طنز در تدریس، میزان توجه و یادگیری شاگردان را افزایش می دهد (البته شوخیهایی که مربوط به مطلب تدریس شود).

ه: شور و حرارت سخنران: تحقیقات بیانگر این نکته است که مطالبی که با ذوق و شوق از جانب معلم ارائه شود بیشتر و بهتر یاد گرفته می شود. (آهنگ صدا، تغییر حالات چهره، ارتباط چشمی)

و: پرسش و پاسخ در حین سخنرانی: سوال کردن از شاگردان می تواند تأثیرات مطلوب زیر را داشته باشد:

- تأکید - تمرین - خودآگاهی - توجه - استراحت کوتاه - تکرار

مرحله چهارم: جمع بندی و نتیجه گیری

بعد از اتمام سخنرانی معلم می تواند:

الف: از شاگردان بخواهد که بعضی از نکات مهم درس را به خاطر بیاورند یا نظر خود را درباره آنها بگویند.

ب: به سوالهای شاگردان پاسخ گوید.

ج: نکات مهم و اساسی درس را گوشزد و مرور کند.

در پایان یک جلسه سخنرانی، معلم باید با شاگردان وارد مسائل غیررسمی شود تا خشکی و یکنواختی درس کاهش یابد و شاگردان در جلسات دیگر با رغبت بیشتر شرکت کنند.

محاسن و محدودیتهای روش سخنرانی

الف) محاسن

روش سخنرانی، مختص کلاسهای پرجمعیت است. روش بسیار ارزانی است. این روش می تواند تا حد زیادی با برنامه معلم تطبیق یابد. با توجه به موقعیتهای زمانی و مکانی و مجموعه تجهیزات، روش سخنرانی بسیار انعطاف پذیر است موقعیت سخنرانی ممکن است سبب تقویت اجتماعی، ذوق زیبایی، علاقه، اعتماد به نفس و کاهش احساس تنهایی شود.

ب) محدودیت روش سخنرانی

در این روش، چون معلم متکلم وحده است شاگردان چندان فعال نیستند. بیشتر از حس شنوایی استفاده می شود. قدرت تکلم شاگردان چندان تقویت نمی شود. تفاوتهای فردی در آن منظور می گردد. و محدودیت روش سخنرانی بیشتر متعلق به عدم کاربرد صحیح آنهاست. این روش، مستلزم وجود برخی از خصوصیات شخصیتی مانند صدا، روش سخنگویی، روانی سخن، آرامش و نظم و ... است.

رویکرد های کاربردی در تدریس فلسفه برای نوجوانان

- ❖ آموزش خلاق و دانش محور
- ❖ بسترسازی هم اندیشی در مسایل فلسفی
- ❖ آموزش تحلیلی فلسفه
- ❖ توجه به توانایی های دانش آموز و تشویق برای شکوفایی استعداد های فکری
- ❖ تشریح مطلب
- ❖ تسلط بر موضوع درس
- ❖ جذب با موضوع و مطلب
- ❖ پیش مطالعه
- ❖ بیان تاریخ موضوع و بیان تاریخ تحلیلی فلسفه
- ❖ چیدمان صحیح مطالبی که باید در هر جلسه ارائه شود
- ❖ ارتباط صمیمی با دانش آموزان و ایجاد زمینه احترام متقابل
- ❖ اجازه پرسش دادن به دانش آموز و توجه به گفته ها و استفاده از آنها در روند کلی بحث
- ❖ بیان ساده مطلب
- ❖ جسارت و فلسفه ورزی در آموزش
- ❖ ملاک قرار دادن دانش در ارزشیابی

۱. حذف سطح کمی و قرار گرفتن کیفیت آموزش برای ارزیابی

۲. اهمیت دادن به رشد فکری دانش آموز با توجه به فعالیت های کلاسی

منابع

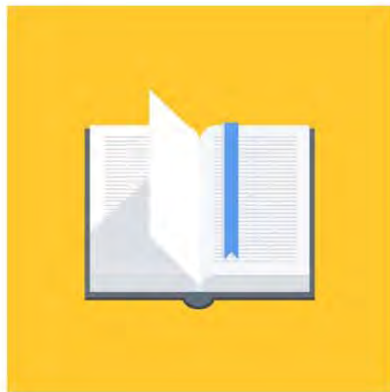
- هاشم لو، ابراهیم، ماهنامه فرهنگ و تعاون، شماره ۷
- سنگری، محمد رضا و...، ۱۳۸۳، طراحی آموزشی فارسی اول دبستان (بخوانیم و بنویسیم)، تهران، انتشارات مدرسه.
- شعبانی، حسن، ۱۳۸۵، مهارتهای آموزشی روشها و فنون تدریس، تهران، سمت.
- صفوی، امان الله، ۱۳۷۰، کلیات روشها و فنون تدریس، تهران، نشر معاصر.
- میرزا محمدی، محمد حسن، ۱۳۸۳، کتاب ارشد، تهران، پوران پژوهش

با سیار فراوان از دکتر مهد اخوان

انجمن احیاگران فلسفه نو

ارتباط:

NOROUZI@NEW-PHILOSOPHY.IR

آیا می‌دونستید لذت مطالعه و درصد یادگیری با کتاب‌های چاپی بیشتره؟
کارنیل (محبوب‌ترین شبکه موفقیت ایران) بهترین کتاب‌های موفقیت فردی
رو برای همه ایرانیان تهیه کرده

از طریق لینک زیر به کتاب‌ها دسترسی خواهید داشت

www.karnil.com

با کارنیل موفقیت سادست، منتظر شما هستیم

 Karnil Karnil.com

